

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Ára 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 JUNIUS 22. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. EVFOLYAM, 140. SZÁM

A Führer Compiégne-ban adta át a francia küldöttségnek a fegyverszüneti feltételeket

A történelmi aktus ugyanabban a vasuti kocsiban történt, amelyben Foch tábornagy 1918 november 11-én megalázó körülmények között diktálta a német megbizottaknak a feltételeket A németek célja megakadályozni a harc újakezdését s megteremteni a feltételeket az új béke kialakítására -- Newyorkból százezer zsidót akarnak küldeni Anglia megsegítésére Németország és Olaszország együttesen készül a brit birodalom elleni támadásra

Ujból hatalmas zsákmány került a németek birtokába

Compiégne, június 21. A Führer, mint a német véderő legfőbb parancsnoka, ma délután 15 óra 30 perckor (budapesti idő szerint 14 óra 20 perckor) a véderő egyes részeinek főparancsnokai jelenlétében fogadta a fegyverszüneti feltételek átvételére érkezett francia küldöttséget. A fogadásán német részről jelen volt a véderők főnöke, a birodalmi külügyminiszter és a Führer helyettese. A francia küldöttség összetétele a következő volt:

Huntziger hadsereg tábornok, a legfőbb francia hadtanács tagja, Bergeret légügyi tábornok, Le Luq altengernagy és Noel nagykövét. A Führer a fegyverszüneti feltételeket a compiégnai erdőben, ugyanabban a vasúti kocsiban adta át, ahol Foch tábornagy 1918. november 11-én megalázó körülmények között diktálta a német megbizottaknak a fegyverszünetet. A compiégnai erdőben lefolyó mai aktussal megszüntették a német fegyverbeállítását ellen elkövetett jogtalanságot. A becsületes harcban megvert ellenséggel szemben tanúsított eljárás méltóságával ellentétben álltak az örök gyűlöletet teremtő emlékművek, amelyek azokon a helyeken épültek, ahol egykor a Gall alávalóság gyalázta a le nem győzött német hadsereget. A Führer megbízásából Keitel vezérezredes, a véderőfőparancsnokság főnöke felolvasta a fegyverszüneti feltételek alábbi bevezetését:

— A Führer, mint a német véderő legfőbb parancsnoka megbízásából a következő nyilatkozatot teszem Önök előtt:

Megindul az osztó igazság

— A német véderő 1918 novemberében letette a fegyvert, hisz azokban az ígéretekben, amelyeket Wilson amerikai köztársasági elnök a német birodalomnak adott és amelyeket a szövetséges hatalmak megerősítettek. Ezzel véget ért egy háború, amelyet a német nép és kormánya nem akart és amelyben — az óriási túlerő mellett is — az ellenségnek nem sikerült a német hadsereget, a haditengerészetet, vagy a német léghaderőt döntő módon legyőzni. Már a német fegyverszüneti bizottság megérkezésekor megkezdődött azonban az ünnepélyesen adott ígélet megszegése. Ezzel 1918 november 11-én ebben a vonatban megkezdődött a német nép kálváriája: ami becsületes harcot és megaláztatást, ami emberi és anyagi szenvedést csak ráháráthattak egy népre, az mind innen indult ki. Szőszegés és hit-szegés esküdt össze egy nép ellen, amelynek több, mint négy évig tartó hősiesség után csak az volt az egyetlen gyengéje, hogy hitt a demokráta államférfiak ígéréteinek.

— 1939 szeptember 3-án — a világháború kitörése után 25 évvel — Anglia és Franciaország ismét minden ok nélkül hadat üzent Németországnak. Most megtörtént a fegyveres döntés, Franciaország legyőzött. A francia kormány arra kérte a birodalmi kormányt, hogy ismeresse vele a német fegyverszüneti feltételeket. Ha a feltételek átvételére a compiégnai erdőt jelöltük ki, ez azért történt, hogy az osztó igazságnak ezzel az aktusával egyszersmindkorra kitöröljünk egy emléket, amely Franciaország történelmében nem a dicsőség lapjára íródott, amelyet azonban a német nép minden idők legmélyebb szegényének tekintett. Franciaország hősiesség után a véres csaták szakadatlan sorozatában győzött le és bomlott össze. Németországnak ezért nem az a szándéka, hogy ilyen bátor ellenséggel szemben a fegyverszüneti feltételeknek, vagy a fegyverszüneti tárgyalásoknak gyalázkodó jeleget adjon.

— A német követeléseknek az a céljuk, hogy: 1. megakadályozzák a harc újra kezdését. 2. Németországnak megadjanak minden biztosítékot, hogy tovább folytathassa a rá kényszerített háborút Anglia ellen, valamint, hogy 3. megteremtsek a feltételeket az új béke kialakítására, amelynek lényeges tartalma a német birodalommal szemben erőszakkal elkövetett jogtalanság jóvátétele lesz.

A bevezetés felolvasása után a Führer a Deutschland dal hangjával mellettt hagyta el a tárgyalás színhelyét. (MTI)

Compiégne, június 21. (Német TI) Hír szerint a francia küldöttségnek a compiégnai erdőben rendelkezésre bocsátott sátorban közvetlen távbeszélő összeköttetése van a bordeauxi francia kormánnyal. (MTI)

Róma, június 21. (MTI) Az olasz sajtó érdeklődése a fegyverszüneti tárgyalások mellett a háború új szakasza felé fordul. Virginio Gayda, a

Giornale d'Italia mai vezércikkében hangoztatja, hogy Németország és Olaszország teljes egyetértésben készül a háború utolsó felvonására, a Nagybritannia és brit birodalom elleni támadásra. A hatalmas aranyú akció politikai és katonai területen egyaránt a legkülönbözőbb nagyarányú eszközök igénybevételével fog megindulni. Bárhogyan is alakuljon a helyzet, — folytatja a cikk, — Németország és Olaszország el van szánva arra, hogy minden erejükkel gyorsan megszerezzék azt a győzelmet, amely Európának biztosítja majd az igazságot és békét, a világnak pedig a népek termékeny együttműködését.

Magyarország megelégedése az 1919-es Európa összeomlása felett

Berlin, június 21. (MTI) A Berliner Börsenzeitung a magyar sajtóhangozról szóló hosszabb budapesti jelentésében ezeket írja:

A hatalmas német győzelemnek és a Páris környéki parancsbökek felszámolásának ebben az emelkedett órájában a magyar nép néhai Gömbös Gyula felé fordította tekintetét. Gömbös Gyula, mint miniszterelnök, mindenképpen előmozdította Magyarország kötelekeit Németországgal és a tengellyel s ezt az alaptételt a népben gyökerező ember ösztönös bizton-ságával belekalapácsolta a magyar politikába.

Berlin, június 21. (MTI) A Frankfurter Zeitung hosszabb cikket közöl budapesti keltezéssel s többek között ezeket írja:

— Erthető, hogy Magyarországon, amelynek politikája mindig a tengelyhatalmak vonalát követte, korábban kiemeltek, mint másutt a mostani katonai események történelmi jelentőségét. Június 4-én volt 20. évfordulója annak, hogy Trianonban aláírták Magyarországgal a békeszerződést. Az a körülmény, hogy néhány nappal ez évforduló után a trianoni kastélyra egyanúgy, mint a versaillesi kastélyra kitéztek a német lobogót, Magyarországot arra indította, hogy kifejezésre juttassa megelégedését az 1919-ben megteremtett európai rend összeomlásán és megemlékezzék revíziós reményeigről.

A francia küldöttség újabb megbeszélése Keittel

Compiégne, június 21. (Német TI) Miután a Führer kíséretével elhagyta a compiégnai erdőt és Keitel vezérezredes közölte a francia megbizottakkal a fegyverszüneti feltételeket, a francia meghatalmazottak 16 óra 25 perckor (budapesti idő szerint 15 óra 20 perckor) visszavonultak a szamukra berendezett külön sátorba és zárt tanácskozást tartottak. A sátorban távbeszélő, szikratáviró és távolbairó összeköttetés van a bordeauxi kormánnyal. 18.10 órakor (budapesti idő szerint 17.10 óra) ismét visszamentek a történelmi nevezetességű kocsiba és itt folytatták az érintkezésbe lépést Keitel vezérezredessel, a Führernek és a véderő legfőbb parancsnokának megbizottjával. A megbeszélések még folynak. (MTI)

Róma, június 21. (MTI) A Giornale d'Italia berlini jelentése szerint Nagybritanniát a háború tovább folytatása esetén éhínség veszélye fenyegeti. Anglia az utóbbi hetekben teljesen elvesztette gabonabehozatalának 78 százalékát, vajbehozatalának 47 százalékát, tojásbehozatalának 69 százalékát és zöldségbehozatalának 95 százalékát. Mindezek az áruk ma már alig találhatók Angliában. (MTI)

A Führer compiégnai parancsa

Vezéri főhadiszállás, június 21. (Német TI) A compiégnai aktus befejezése után a Führer a következő parancsot adta ki:

1. A történelmi étközökocsit, a Gall győzelmet megőrkítő emlékművet és emlékkövet Berlinbe kell szállítani.

2. Azokat a köveket, amelyek megjelölik azt a helyet, ahol 1918-ban a tárgyaló küldöttségek vonalát álltak, meg kell semmisíteni. 3. Foch tábornagy emlékművét ép állapotban kell hagyni. (MTI)

„Cégtábla” változás Romániában

Bukarest, június 21. (MTI) Királyi rendelettel megszüntették a nemzeti újjászülés szervezetét és helyette megalakítják a „nemzetszövetség” elnevezésű politikai szervezetet. A párt legfőbb elnöke a király. Az új rendeltetvényt a király, a miniszterelnök, az igazságügyminiszter írták alá.

Bukarest, június 21. Károly király szombat este román időszámítás szerint 9 órakor (nálunk 8 órakor) rádió útján szótartott intéz a román nemzethez. (MTI)

Bukarest, június 21. Romániában az új nemzetszövetség megalakításával egyidőben új rendtörvényt is alkottak. E rendtörvény értelmében 3—5 évi büntetéssel és tízezer százezer lei pénzbüntetéssel sújthatók azok, akik az alább felsorolandó büntettek valamelyikét elkövetik: így, akik előszóval, vagy írásban a nemzetszövetség ellen foglalnak állást, vagy változtatni akarnak a mostani rendszeren, akik ugynebből a célből titkos társaságokat alapítanak, akik a nemzetszövetség ellen fejtenek ki akciókat, vagy azt diszkreditálni igyekeznek. Ha e büntettek valamelyikét állami nyújtás követi el, elveszti nyugdíját. Nem lehet köztisztviselő az, aki nem tagja a nemzetszövetségnek. Azok a köztisztviselők, akik augusztus 1-ig nem kéri felvételüket a pártba, vagy a felvételt visszautasítják, állásukat elvesztik. Senkinek lehet tagja magánvállalat vezetőségének, ha nem tagja a pártnak. Azokat akik a nemzetszövetség kiáltványait, jelvényeit stb. megsértik, vagy egyenruháját meggyalázzák, egy évi börtönnel sújtják. (MTI)

A tanácskozás színhelye

Compiègne, június 21. A compiegnei erdőhöz vezető út-elágazásánál őrszemek állanak. Messze körzetben lezárták a területet. Az 1919-i és 1940-i fegyverszüneti tárgyalások színhelyéhez vezető úttól jobbra tágas sátrat ütöttek fel a francia küldöttség számára, amely ebben a sátorban tartózkodik a tanácskozások alatt. Az 1918. november 11-i fegyverszünet emlékművét eltakarták a birodalmi hadi lobogóval. Az akkori tárgyalások színhelyéhez vezető rövid fasorban egy díszszázad vonult fel. A térségen két sinpár vezet át. Közöttük valamivel magasabban emlékkő fekszik a következő felirattal: „Itt szenvedett hajótörést 1918-ban a német császárság bűnös göggye, legyőzve a szabad népek által, amelyeket leigáznai merészelt”. Az

emlékkő külső oldalának közvetlen közelében lobog a Führer zászlója. Az emlékkőtől jobbra pontosan ugyanazon a helyen, mint 1918-ban áll az a kocsi, amelyben annakidején lefolytatták a tárgyalásokat és amelyben ma a legyőzött Franciaország képviselői fogadták a fegyverszüneti feltételeket. A másik sinpáron egy emlékkő jelölje azt a helyet, ahol 1918-ban a német felhatalmazottak kocsija állt. Ezen az oldalon állították fel Foch emlékművét is, areca a kocsi felé fordulva, azt a helyet, ahol a német kocsit állt, az a bel- és külföldi sajtó képviselői foglalják el, míg közvetlenül a kocsi előtt a tábornoki és tábornagyi kar, valamint az állam és párt díszvendégei várják a Führert.

A compiegnei történelmi esemény lefolyása

Röviddel 15 óra előtt felvonult a díszszázad. 15 óra 15 perckor (budapesti idő szerint 14.15 óra) a Führer gépkocsin az emlékmű előtti térre érkezett. Itt Göring vezértábornagy, Räder vezértengernagy, Brauchitsch vezérezredes, Kietel vezérezredes, Ribbentrop külügyminiszter és Hess Rudolf, a Führer helyettese fogadták. A Führer velük haladt el a díszszázad arcvonala előtt. A körteréhez érve odalépett az emlékműhöz és aztán kíséretével együtt felszállt a kocsira. Valamivel később megjelent a francia küldöttség is. A díszszázad zene nélkül lábhoz tett fegyverrel állt ott. Huntziger tábornok egy pillanatra elgondolkodva megállt, mielőtt 15.30 órakor felszállt a kocsiba. A kocsiban a Führer és kísérete felemelkedett helyéről. A Führer a francia meghatalmazottakat jobbra felemelésé-

vel üdvözölte. Ezután a tárgyaláson résztvevők helyet foglaltak. Majd felemelkedett Kietel vezérezredes a véderő főparancsnokságnak főnöke és a Führer parancsára felolvasta a fegyverszüneti tárgyalások bevezető részét. Ennek elhangzása után Schmitth követ lefordította a bevezetőt. A továbbiak során valamennyi jelenlevő felállt és a Führer kíséretével 15.42 órakor elhagyta a kocsit, Kietel vezérezredes pedig a francia meghatalmazottakkal még a kocsiban maradt. Amikor a Führer elérte az emlékmű körteréhez vezető fasort, a díszszázad parancsnoka azt jelentette neki:

— Vezérem! A német véderő üdvözi legfőbb parancsnokát.

A Führer röviden köszönetet mondott, majd felhangzottak a német Himnuszok. A compiegnei erdőben lefolyt történelmi esemény végetért.

Százezer amerikai zsidó siet Anglia segítségére

Róma, június 21. (MTI) Mint Newyorkból jelentik, az ottani zsidóság nagygyűlést tartott. Ezen az a terv merült fel, hogy százezernyi zsidót küldenek Anglia megsegítésére.

Ottava, június 21. A tájékoztató hivatal igazgatója pénteken bejelentette, hogy a kanadai csapatok

negyedik csoportja megérkezett Angliába. (MTI)

Az Azione Coloniale jelentése szerint Anglia beszűntete a postaforgalmat Máltával, Egyiptommal, a közeli és középső Kelettel, Ausztráliával, a Maláji szigetekkel, Új-Seeláddal, Szudánnal, Kelet-Afrikával, valamint a délafrikai Unióval.

Egy amerikai muzeumban hejyezik el a feloszlott Népszövetség okmányait

Stockholm, június 21. (Német TI.) Az Afton Bladet szerint a népszövetség megszűnését május 17-től kell számítani, amikor a népszövetségi tisztviselők négyötöde hagyta el Genfet s az irattárt Franciaországba szállították. A lapértésülés szerint a népszövetségi irattár is Bordeauxban van. Felmerült az a gondolat, hogy a népszövetségi levéltárt eladják Amexikának és ott muzeumban helyeznék el. (MTI)

Genf, június 21. (MTI) Az európai nemzeti kisebbségek Genfben megjelenő francia nyelvű folyóiratában a Voix des Peupleben dr. Kövér Gusztáv a kisebbségek központi irattárának igazgatója nagy feltűnést-

keltő cikkben foglalkozik az életkép telenné bizonyult, de még mindig a Versailles békeparancsot és szellemet képviselő népszövetséggel. A szerző, miután rámutatott arra, hogy a mai világháború 1914—18-i világháborút befejező békeszerződések igazságtalanságaiból eredt, mert Európa térképét kizárólag a háborúnyertes államok stratégiai érdekeinek szem előtt tartásával szabdalták össze, lesújtó kritikát gyakorolt az egész versaillesi rendszer és népszövetség felett. Kimutatja, hogy az elmúlt húsz év alatt az egyedüli jogforrás az erő volt. A népszövetségi paktum revíziós 19. cikkelyét sohasem alkalmazták.

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09.
Előadások: 5, 7 és 9 órakor!

Az amerikai haditengerészek le-
győztesen szép és izgalmas élete:

A tenger ördögei

Legújabb Magyar Világhíradó!
Munkaszolgálat. Magyar kultúrfilm.

Egyre gyengül a franciák ellenállása

Berlin, június 21. A Német TI. harctéri jelentése közli:

Míg nyugaton a Loir torkolatától a Röhne völgyéig tervszerűen folyik a páncélos csapatok és gépesített kötelékek részéről elfoglalt területek megszállása, addig Elzász-Lotaringiában a francia csapatok egyes helyeken még változatlanul ellentállást fejtenek ki. Ez áll elsősorban a Maginot-vonal ama részére, amely Diedenhofentől kétoldalt húzódik, valamint az ellenség kisebb csoportjaira, amelyek Toul-tól délre Hagenau vidékén és Gerard körül védekeznek. Mindemellett mindenütt rendszeresen szűkebbre vontuk azt a helyet, amelyen az ellenség még ellentállást fejt ki. A légi haderő a földön folyó harcokba közvetlen beavatkozással döntően hozzájárult az ellenséges ellentállás megtöréséhez. Azok a támadások, amelyeket német harci és zuhánógépek kötelek La Rochelle-nél és Gironde torkolatánál a hajók

ellen végrehajtottak, bebizonyították, hogy gyakorlatilag egész Dél-Franciaország a légi haderő tevékenységi körébe esik és így ez megakadályozhatja az ellenség minden esetleges utánpótlási lehetőségét a délfanciaországi kikötőkön át. A június 5-én kezdődött Franciaországért folyó csata végleges zsákmányának számszerű eredményei csak később állapíthatók meg. Azok a csapatok, amelyek most a Rhone és a Loir torkolata között Franciaországot megszállva tartják, ugyszólván minden helyiségben találnak még nagymennyiségű hadianyagot.

Bordeaux, június 21. Hivatalosan jelentik 21-én este, hogy a Vogézekben a széles négyzetben felfejlődött csapataink erősen állják a harcot, Többbizben visszaverték az ellenséges támadásokat és sikeresellen-támadásokat kezdtek. A harctér többi részén, nevezetesen Clermont-Ferrand környékén néhány helyi jellegű ütközet volt. (MTI)

„Berlinben nem tartják kizártnak, hogy Pétain nem fogadja el a követeléseket”

Róma, június 21. (Magyar Távirati Iroda.) A „Popolo di Roma” berlini jelentése szerint Berlinben nem tartják egészen kizártnak azt sem, hogy Pétain tábornagy nem fogadja el Berlin és Róma követeléseit.

A francia hajóhad és a légi haderő menekülése és egyes északafrikai és közkeleti kormányzók és tábornokok kijelentései mind erre látszanak mutatni. Ebben az esetben a kormány elhagyta Bordeaux-t és Algériába költözne, a francia gyarmatbirodalom pedig összeolvadna az angol gyarmatbirodalommal úgy, ahogyan ezt Churchill szeretné.

Berlinben hangoztatják, hogy ez az eshetőség egyáltalában nem befolyásolja Berlin elhatározását, ez csak extrema ratio megoldás volna, amely a dolgok végső kifejlését legfeljebb néhány héttel késleltethetné.

A „Popolo di Roma” Genfben át érkezett jelentése szerint a francia kormány-

ban, főleg pedig a Londonba menekült francia politikusok körében még mindig erős az a mozgalom, amely azt célozza, hogy Franciaország ne hagyja abba a harcot, hanem, ha kell, Észak-Afrikában is folytassa a küzdelmet.

Ennek az irányzatnak a képviselője a Pétain-kormányban Chautemps helyettes miniszterelnök, aki a szabadkőműveseket és a radikálisocialista pártot is képviseli a kormányban.

Reynaud már Londonban van és erősen dolgozik ebben az irányban. Legfőbb támogatói de Gaulle tábornok, Mandel volt belügyminiszter és Rothschild bankár.

A hadműveletről a tudósító azt jelenti, hogy a német csapatok a középén Clermont-Ferrand közelébe értek. A balszárny Lyontól délre elérte Vienne-t és továbbhalad Valence irányában. Egy másik német páncélos hadosztály csütörtökön este elérte Bourgoin-t, ahonnan Grenoble felé halad tovább.

Az angol haditudósítás és a valóság

Róma, június 21. (Stefani) 40 Rómában működő külföldi újságíró ma megtekintette Torinó és Milánó ipartelepeit és megállapíthatta, hogy az ellenséges bombázás pusztán a polgári lakosságban és annak lakóhelyeiben tett kárt. (MTI)

London, június 21. A Reuter Iroda által közölt angol hivatalos jelentés szerint az angol légi haderő nehéz bombavetői több támadást hajtottak végre Olaszország ellen. A genovai Ansaldo és a torinói Fiat repülőgépgyárat eredményesen bombázták. Eredményes bombatámadásokat intéztek a Torinótól északra levő vasúti elágazás ellen is. A robbanás pusztított a Sesti san Giovanni repülőgépgyárban, Milánóban. A torinói Caproni gyárat legalább két-sorozat bomba találta el. Az éjszakai repülőgéptámadások nagy károkat okoztak a genovai olvasztó műhelyekben és a hajóépítő műhelyekben is. (MTI)

London, június 21. (Reuter) Az angol légi haderő repülőgépei bombatámadást intéztek a Ruhr és Rajna vidéken levő ellenséges katonai célpontok ellen. Két gépünk nem tért vissza. Valamennyi támadás sikerrel járt. (MTI)

Kairó, június 21. (Reuter.) A királyi légi haderő jelenti: Repülőgépeink csütörtökön két légitámadást intéztek az abessziniai Diredue ellen. Péntekre virradó éjjel repülőgépeink bombatámadást intéztek a libiai Elbubbi és Fanden ellen. Valamennyi gépünk visszatért. (MTI)

Stockholm, június 21. (Német TI.)

VIGSZÍNHÁZ

MA ELŐSZÖR!

A szezon legnagyobb francia filmremeke:

S. O. S. Sahara

Izgalmas, exotikus szerelmi dráma a sivatagban.

Főszereplők:

Charles Vanel, Jean Pierre, Ammont stb.

Menekülők ezrei Angliában

London, június 21. Sikorsky tábornok „lengyel miniszterelnök“, a lengyel hadsereg vezérkari főnöke, „törzskara“ kíséretében repülőgépen Franciaországból Londonba érkezett. (MTI.)

London, június 21. (Reuter) Ratzkiewicz, lengyel köztársasági elnök ma este megérkezett Londonba. A pályaudvaron a király fogadta.

London, június 21. (Reuter) Minden órában százával érkeznek menekülők Angliába. Több ezer francia, belga és angol szállt partra az egyik nyugati kikötőben. A legutóbbi 2-3 nap folyamán péntekre virradó késő éjjeli órákban érkeztek meg a párisi brit nagykövetség tagjai, a francia minisztériumi tisztviselők s a belga kormány tagjai.

Laval: „Franciaországot nem mentik meg azzal, ha területét elhagyják!”

Bordeaux, június 21. (Havas) A Petit Parisien jelenti, hogy Bordeaux városházán Marquet képviselő bordeauxi polgármester elnökségével mintegy ötven törvényhozó értekezletet tartott, kimondták, hogy Pétain mellett csoportosulnak és pártkülönbség nélkül támogatják őt nehéz feladatában.

Az értekezleten élénk tetszéssel fogadták Lavalnak azt a kijelentését, hogy az országot nem azzal mentik meg, ha területét elhagyják.

Az értekezlet után parlamenti küldöttséget alakítottak, amelynek tagjai Marquet, Laval, Bergery és Barthe.

A küldöttséget megbízták, hozza tudomására Pétain tábornagnak, hogy a Bordeauxban jelenlévő törvényhozók egyhangú bizalommal viseltetnek iránta. (MTI.)

Roosevelt kedvére vásárolhat

Washington, június 21. (NST.) Roosevelt elnök megkapta a felhatalmazást arra, hogy békés úton vásárolja meg az európai hatalmak amerikai birtokait.

A képviselőház tengerészügyi bizottsága elhatározta, hogy az amerikai légihaderőt 10.000-ról 15.000 gépre emeli fel. Együttal teljesíti a tengerügyi hivatal régi kívánságát, hogy nyolc újabb repülőgépanyahajót építenek.

Róma, június 21. (MTI.) A Popolo di Roma a délkelet-európai politikai helyzet megélénküléséről számol be. Elsősorban Bulgária törekvéseivel foglalkozik és hangsúlyozza, hogy Bulgária igényt tart Dobrudzsára és az Egei tengerhez való kijutásra. Tekintettel a Jugoszláviával kötött örök békére, a macedóniai kérdés nem szerepel a bolgárok követelése között. Szófiában egymást érik a tüntetések, amelyek során a lakosság Dobrudzsát követeli.

A kérdés az, hogy Románia hajlandó-e barátságos úton megoldani ezt az ügyet. Valószínű, hogy sikerül területi megegyezést létesíteni, amelyet a lakosságcsere vonatkozó egyezmény egészítene ki. Bukarest, mivel attól tart, hogy a rendezés küszöbön áll, most sürgősen szeretne megkülönböztetést tenni egy részről a versaillesi, másrészt a trianoni és a neuilly szerződés között és azt mondja, hogy ezek — „egészen más dolgok“...

London, június 21. A francia rádió bementője pénteken este azt mondta, hogy a folyamatban lévő fegyverszüneti tárgyalások ezidőszaki szakaszáról pontos adatokat nem közölhetnek.

— Türelemmel kell várunk az eredményt. — mondta, — Természetesen bizonyos időnek el kell telnie, amíg a részleteket megtudjuk.

Értékes német zsákmány

Róma, június 21. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok Genfen át érkezett jelentése szerint a németek egy elfoglalt francia reptéren 400 olyan repülőgépet és 2000 repülőgépmotort zsákmányoltak, amelyek éppen most érkeztek Amerikából.

Genf, június 21. (Német TI.) A fran-

Lemondatták a beavatkozást ellenző amerikai hadügy-minisztert

Washington, június 21. Hír szerint Woodring volt amerikai hadügyminiszter, akit lemondásra kényszerítettek, közölte barátaival, hogy azért mondatták le, mert ellenkezett a szövetségeseknek nyújtandó segítségnyújtást. (MTI)

Newyork, június 21. (Német TI.) Kirk berlini amerikai ügyvivő, az Egyesült Államokban töltött tíz napos tartózkodása után csütörtökön

Spanyolország megvalósítja követeléseit

Madrid, június 21. (Stefani.) Az Arriba írja, hogy a mai Spanyolország egyáltalán nem azonos az 1914. évi semleges Spanyolországgal, amelyből hiányzott minden akarat. A mai Spanyolország érzi, hogy meg kell valósítani nemzeti

cia rádió cölöje azokat a híreszteléseket, amelyek szerint a francia kormány elhagyta Bordeaux-ot. (MTI)

Bordeaux, június 21. (Havas.) Pétain tábornagy pénteken délelőtt kihallgatáson fogadta Reynaud minisztert. (MTI)

Bukarest, június 21. A Lovcen jugoszláv hajó megérkezett Constanzába és rövid pihenő után folytatta útját Odessza felé. A Lovcen első jugoszláv hajó, amely orosz vizekre hajózik. (MTI)

Riga, június 21. (Német TI.) Az új kormány első törvénye, amely közkegyelmi törvény, politikai bűncselekményekre vonatkozik, már ma életbe lép.

Newyorkból Lissabonon át visszatért Berlinbe, hogy újra megkezdje működését. (MTI)

London, június 21. Kedden újabb hadikölcsönjegyzés indult. A kölcsön összegét nem határozták meg és rendeletileg intézkednek majd a jegyzés lezárásáról. A nemzeti hadi bonokat ipari alapon bocsájtják ki, évi 2.5 százalékos kamatozással.

követeléseit, amely okok nézetének ellentétben egyáltalán nem szorítkoznak pusztán Gibraltárra. Franco elhatározott szándéka, hogy nem engedi berozsdásodni a spanyol fegyvereket. (MTI)

Angol légítámadás Mannheim és Ludwigshafen ellen

London, június 21. A légügyi minisztérium jelenti, hogy angol repülőgépek a tegnapi nap folyamán Nyugat-Németországban, a tengerparttól egészen a svájci határig több bombatámadást hajtottak végre.

A péntek kora reggeli órákban kladott jelentés pedig hozzáfűzi, hogy ezek a támadások az éj folyamán megismétlődtek. Mannheim, június 21. (Német Távirati

Iroda.) Csütörtökre virradó éjszaka ellenséges repülőgépek Mannheim és Ludwigshafen városait újból megtámadták. Az ellenségnek vissza kellett térnie, még mielőtt célját elérhette volna. Mint más esetekben, úgy ez alkalommal is a bombákat tervszerűtlenül dobták le. Csak csekély anyagi kárt okoztak a bombák, minthogy legnagyobb részük a város határain kívül esett le. (MTI)

A Maginot-vonal egyes részeiben szívosan védekeznek a franciák

Vezérlő főhadiszállás, június 21. (Német TI.) A véderő főparancsnoksága közli:

Csapatunk Normandia, Bretagne, valamint a Loire torkolata és a Rhone völgye közötti terület megszállására irányuló muzdulatai tervszerűen folynak.

A Burgundián át előretörő gyors csapatok harcra elfoglalták Lyont. A Gien melletti Nevoyn elfoglalásakor csapatunk birtokába került hétszáz új páncélos harckocsi.

Lotharingiában és Elzászban folyamatban van a Maginot-vonal egyes részeinek megtisztítása a helyenként szívosan védekező ellenségtől.

Az Észak-Lotharingiában összehúzóult francia csapatmaradványokat támadásaink több részre szakították. Egyes bezárt ellenséges csapatok a Vogézek nyugati részén még tartják magukat. A Vogézekben fekvő Hartmannswilkerkopf, melyért a világháborúban sok harc folyt, kezünkben van.

A légihaderő június 20-án is folytatta támadásait az ellenség visszavonulási részei ellen. A pfalzi erdő előtt zuhanó bombázóink újból harcoképtelenné tették a Maginot-vonal egész sereg erődjét és ezzel segítettek megtörni az itt még ellenálló ellenség erejét.

Az elzászi harcokban, amelyek Strasburg, Schlettstadt és Colmar elfoglalására vezettek, valamint a „Burgundiái Kapu“ megnyitására a légharító kötelékek földi célpontokra való fűzéssel nagyszerűen támogatták a hadsereg csapatait.

Harc és zuhanóbombázó kötelék

kek június 20-án La Rochelle előtt és a Gironde torkolatában hajókat támadtak meg és elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás szállítóhajót, valamint egy 4000 tonnás segédhadihajót.

A június 21-ére virradó éjjel angol repülőgépek megint sok repülést hajtottak végre Észak- és Nyugat-Németországban, ahol bombákat, mint eddig is, megint nem katonai célokra dobták le. Az okozott anyagi kár jelentéktelen, de néhány polgári személy megint életét veszítette.

Az ellenség összes vesztesége a levegőben tegnap hat repülőgép volt, ebből négyet légharító ágyúkkal lőttünk le. Saját repülőgépeink közül kettő eltűnt.

Tengeralattjáró fegyvernemünk négy angol kereskedelmi hajó elsüllyesztését jelenti, köztük a 11.000 tonnás „Royal-Mail“ gőzösét.

A Maginot-vonal páncélos és betonbástyáin történt gyors áttörés során a szívos ellenséggel súlyos harcot vívó gyalogság és az utászok dicső tetteket hajtottak végre, amelyeknek méltatása későbbi korok feladata lesz.

Különleges bátorsággal és rettenthetetlenséggel tüntették ki magukat ezekben a harcokban a következők: Schwalbe ezredes, egyik gyalogezred parancsnoka, Wildermuth őrnagy, egyik gyalogezred zászlóaljparancsnoka és Kettelhohdt, egyik gyalogezred főhadnagya. (MTI.)

London, június 21. Bordeaux-t nyílt várossá nyilvánítják, miután a kormány elköltöztet a délfranciaországi kikötővárosból.

Tegnap négy légitámadás történt a város ellen.

A támadásnak több mint száz halálos áldozata van.

Bordeaux nyílt várossá történt nyilvánításával további légitámadásoktól nem kell tartani.

Bordeaux háromszáz ezer főnyi lakossága több mint kétszázéves emelkedett a menekültek tömegei révén.

TÁVIRATOK

MINISZTERTANACS
BUDAPESTEN

Budapest, június 21. A kormány tagjai Teleki Pál gróf miniszterelnök elnöklésével péntek délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó kormányzati ügyeket tárgyalta s 11 órakor ért véget. (MTI)

EMLEKÉREMEL TUNTTETEK
KI SZENTGYÖRGYI
PROFESSZORT

Szeged, június 21. Pénteken nyújtották át Szentgyörgyi Albert egyetemi tanárnak a központi egyetem csarnokában a Ferenc József műegyetem emlékművét. (MTI)

VARGA KERESKEDELEMÜGYI
MINISZTER
ELUTAZOTT BELGRÁDBA

Budapest, június 21. Varga József, a kereskedelemügyi minisztérium vezetésével megbízott inarügyi miniszter pénteken éjjelkor Belgrádba utazott, hogy visszaadja Andros jugoszláv kereskedelemügyi miniszter budapesti látogatását. Vele utazott felesége is, továbbá Karaffiáth főpolgármester. — Varga József miniszter búcsúztatására megjelent a Nyugati-pályaudvaron a budapesti jugoszláv követség részéről Rasics Szvetozár követ és felesége. A jugoszláv követ felesége szép virágcsokrot adott át Varga miniszter feleségének. A magyar kereskedelemügyi miniszter három napot tölt Belgrádban.

Belgrád, június 21. (MTI) A péntek esti Pravda Varga József kereskedelmi és inarügyi miniszter és Karaffiáth Jenő budapesti főpolgármester szombati belgrádi látogatásáról ír és egyben ismerteti a magyar vendégek, valamint a fogadtatásukra megérkező jugoszláv személyiségek névsorát.

FEJBEVERTE A HARAGOSA

Különös kalandban volt része pénteken este Nagy Elemér János-utca 22. szám alatt lakó napszámosnak. Egyik haragosa az est sötétjében megtámadta és valami kemény tárggyal fejbeverte a napszámos vérző fejét a mentők költözték be. A különös veredés ügyben megindítják az eljárást.

KERÉKPÁRRAL NEKIHAJTOTT
A VILLAMOSNAK EGY
LAKATOS TANULÓ

Szerencsés kimenetelű „baleset“ történt pénteken délután 1 és 2 óra között a Péterfia-utca 32. számú házból, mikor tanuló kerékpárral kifelé indult éppen a Péterfia-utca 32. számú házból, mikor arra rohogott a villamos is. A villamos vezetője szerencsére éberrel figyelte a sinek környékét s mikor megpillantotta a gondatlan kerékpározót, fékezett. A megijedt lakatos tanuló azonban nekiszaladt a lefékezett villamosnak és az összeütközés következtében leesett a kerékpárról. A járőrök rögtön összefutottak és valaki értesítette a mentőket, akik azonnal a helyszínre siettek. Munkájuk azonban nem akadt, mert az ijedségen és a kerékpár első kerék elgörbülésén kívül semmi baja sem volt Nagy Ferencnek.

Telefon: 24-71.

HUNGARIA filmszínház

Ma másodsor Barbara Stanwyck és Herbert Marshall izgalmas és érdekes modern társadalmi regénye:

Isten hozzád szerelem

Világhíradóban: Német repülőtémadás Páris ellen — Hitler a fronton. Olaszország hadüzenete stb. Kormányzó Urunk születésnapjának ünnepségei stb.

Telefon: 24-71.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Francia gyónás

Rohan a történelem. Hírözön ömlik a szűkre szabott lapokra. Nem érdekel a tegnapi új szenzációkat várunk. Mégis nézzünk hátra! Ajjunk meg egy pillanatra egy francia gyónás mellett! Petain tábornagy, a világháború glóriás hadvezére, a bukott Franciaország kormányelnöke magába roskadva meggyónja nemzetét, mely bukásba sodorta... „Túlcsúszott a gyermekünk!... A győzelem óta az élvezet felülkerekedett az áldozatosság szellemén. Többet követeltünk, mint amennyiért megszolgáltunk. Takarékoskodni akartunk a fáradozással. Ma elért bennünket a szerencsétlenség.”

Katonas, nyílt beszéd. Nem kell hozzá magyarázat. Mi volt a „gloire” nagy nemzetének a büne, amely bukásba döntötte? A „párisi szellem”. Az a szellem, amelyet nálunk is imádtak a „kis entellektüellek”, kiket egy bús század haljós vége ellett (Gyóni). Mi volt a párisi szellem? Az enciklopédisták és jakobinusok szelleme, a „felvilágosodás” szelleme, amely kiszakította az embert kozmikus, ösközösségből, az Isten és a nemzet közösségéből, beleállította az állatvilágba, öncélúvá, „szabaddá” tette az életét s morálja az volt ennek a „modern”, elegáns életnek, hogy a munka állati balsors, az elődség esszesség, a fő az arany, mert vele megvásárolható az élet legfőbb jója, az élvezet, a kényelem, a bujaság. Ennek a „párisi szellem”-nek nem kellett a gyermek, ennek az „egyke”-nek, ennek Petain szerint nem az áldozat, hanem az élvezet kellett. Ez a szellem többet követelt, mint amiért megszolgált, mert munka nélkül minél többet akart nyerni. Ez a szellem kímélte magát a munka fáradságától. Ez a szellem magának élt, nem a hazájának... Gyümölcse volt az „egyke” és az egyke gyümölcse a nemzeti bukás, melyen Petain keseregve mondja: „túlcsúszott a gyermekünk.”

Akácson Madách Tragédiájának a római jelenetét látják Péter apostollal. A történelem megismétlődik. „Tiszta erkölcs az állam talpköve, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed”. (Berszenyi). Néha a várost nem Rómának, hanem Párisnak, Londonnak hívják, avagy Prágának. Erdemes Petain tábornagy gyónása mellett megállnunk, nekünk magyaroknak is. A párisi szellem nálunk is nagyon átjárta a társadalom rétegeit. Nemesek az egykés Baranyában, hanem az egész országban is. Ha szép, nagy jövőt akarunk, akkor ezt a szellemet ki kell irtani, mint a másik francia betegséget a vérba. Ez az ősmagyar szellem megújulására van szükség új magyar életre, arra az ősmagyar szellemre, mely Istennel, hazáért áldozatul adja életét, képességét, tudását, erejét a nemzet boldogulásáért. Nem „ki-ki magának”, más magyar sorsa iránt való káini érzéklettel, élődien élő, öncélú életre van szükségünk. Ez sirba vinne minket is előbb-utóbb. Nekünk más szellemre van szükségünk! Arra az ősmagyar szellemre, amely egygyé, egy nemzetközösséggé forraszt össze, minket magyarokat, hogy izzó nemzetközösséggel tudatunk, egymásért és jövőnkért való szent felelősséggel a közös magyar céljainak lelkes szolgálatában áldozatként elégezzük életünknek. Nekünk röviden: több magyar gyermeket nevelő közszellemre van szükségünk s nem olyanra, amely Franciaországot sirba döntötte!

Pass László.

Pankotay Ellát kormányzógyűrűs doktorra avatják

Budapest, június 21. (Magyar Távirati Iroda.) A Kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemen Pankotay Ellát a bölcsészettudományok doktorává sub auspiciis gubernae toris avassák. Az ünnepélyes avatáson a Kormányzó képviselője a kultuszminiszter, akadályoztatása esetén pedig Stolna József kultuszminiszteri államtitkárát bízta meg.

Mátyás király emlékbélyegeket hoz forgalomba a posta

Budapest, június 21. (Magyar Távirati Iroda.) A Postavezérgazgatóság közli, hogy július 1-én, Mátyás király születésének 500. évfordulójára alkalmából kulturális célokat szolgáló 3 fillér felárral 6 filléres, 5 fillér felárral 10 filléres, 8 fillér felárral 16 filléres, 10 fillér felárral 20 filléres és 16 fillér felárral 36 filléres névértékű bélyegekből álló emlékbélyegsorozat kerül forgalomba. A teljes sorozat eladási ára 1.26 pengő. A bélyegsorozat 200 ezer példányban készül. A bélyegek csak sorozatban, de darabszám korlátozása nélkül kapható.

Megkezdődött a papirhulladék gyűjtése

Budapest, június 21. Csütörtökön jelent meg az iparügyminiszter rendelete a papiros-hulladék gyűjtését végző szervezet felhatalmazásáról. A papirhulladékok gyűjtését végző szerv neve: Magyar Papirosipari Nyersanyagbeszerző, amely rendeletileg kapott megbízást mindenféle papirhulladék gyűjtésének megszervezésére és a kötelezően felajánlott hulladékok megvásárlására. Az iparjogosi törvénnyel rendelkező kereskedő, valamint a Papirosipari Nyersanyagbeszerző által felajánlott hálózat bizományosai az összegyűjtött papirt a központi szervezetnek, vagyis a Magyar Papirosipari

Nyersanyagbeszerzőnek kötelesek felajánlani. Az átvételi árakat az árkormánybiztos állapítja meg.

Megindult tehát a papirhulladék gyűjtése. Nagyon fontos munka ez a magyar papiripar nyersanyag ellátása szempontjából, mert eddig évről-évre igen jelentős összegért külföldről kellett a hiányzó hulladék nyersanyagokat megvásárolni. A behozatal a háborús viszonyok folytán megnehezült, de a számítások szerint megvan a lehetőség annak, hogy rendszeres gyűjtéssel teljes mértékben hazai forrásból tudjuk ellátni a papirgyártás nyersanyag-szükségletét.

A német gyermekek magyarországi nyaraltatása

Mint ismeretes a német gyermekek magyarországi vendégül látásával kapcsolatos mozgalom technikai lebonyolításával a kormány az Országos Gyermekekvédő Ligát bízta meg. A közönség tájékoztatására és felesleges fáradozások elkerülése céljából a Liga megbízásával kapcsolatosan a következő szíves tudomásulvételt kérjük:

A kormány eddig 4250 német gyermek magyarországi beutazását engedélyezte. Ezeket a gyermekeket Magyarországi németajku, illetve Magyarországon lakó birodalmi németcsaládoknál helyezik el az illetékes szerveknél, már korábban történt jelentések alapján. A baráti Németország gyermekeinek vendé-

gül látásával kapcsolatosan a magyar társadalom részéről megnyilvánult rendkívüli meleg érdeklődésre való tekintettel illetékes helyről lépések fognak történni a beutazásra engedélyezett gyermekek létszámának jelentős felemelése érdekében. A létszám felemeléséhez a német birodalmi kormány hozzájárult. Az eddigi bejelentések és óhajok igénybevétele mellett a szükséges intézkedések meg fognak történni. A jelentkezettek nagy számára való tekintettel további előjegyzések nem vehetők figyelembe. A Liga vezetősége kéri az eddig jelentkezetteket, hogy bejelentett óhajaik érdemi elintézéséig türelemmel lenni szíveskedjenek. (MTI.)

Református leánykonferencia Debrecenben

A Magyar Református Keresztény Leányegyesületek Szövetsége és a Debreceni Református Egyház augusztus 9—18-ig, a debreceni Diakonissza intézetben országos református leánykonferenciát rendez, amelynek gazdag programja keretében naponkénti biblia-magyarázatok és előadások és vitadélutánok váltják egymást. A konferencia során a következő szónokok és előadók fognak szólni a konferencia résztvevőkhöz: Uray Sándor

egyházkerületi főjegyző, dr. Soós Béla egy. m. tanár, debreceni lelkipásztor, Tamás Ferenc konventi ifjúsági lelkész, Nagy István diakonissza-intézet igazgató-lelkész, Svinger Jenő egyházkerületi helmissziói előadó, radostváni lelkipásztor, dr. Szabó Aladár gödöllői lelkipásztor, a Református Híradó szerkesztője, Ecsedy Aladár tahi-tófalui lelkipásztor, Kiss B. Julia konventi leánytitkár, Viktor Zsófia középiskolai tanárnő.

A Debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Nagy érdeklődéssel kísért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet június 20-án délután öt órakor Sass Béláné elnök elnöksége alatt Magoss György-terei Árvaházban.

A választmányi ülésen részt vettek: Sass Béláné elnök, Rásó Istvánné, dr. Jeney Sándorné alelnökök, dr. Jeney Gáborné, Tóth Árpádné, Zoltán Ödönné, Suhajda Béláné, vitéz dr. Nábráczky Béláné, dr. Borbély Kálmánné, besztercebányai Klein Lászlóné, dr. Papp Ferencné, Csáky Jánosné, Rauchbauer Ödönné, Vargha Lászlóné, Gyarmathy Istvánné, dr. Törő Imréné, dr. Erdős Károly igazgató, dr. Szondy György főtitkár, dr. Kováts Jenő ügyész, Kiss Ernő gondnok, Magyar Bertalan titkár és még mások.

A gyűlést Sass Béláné elnök nyitotta meg. Dr. Szondy György főtitkár felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét, amely hitelesítést nyert.

Sass Béláné elnök megemlékezett a Nőegylet nyári ünnepélyének nagy sikeréről. A város társadalmi ez alkalommal is fényes bizonyítottát adta a Nőegylet iránti megértő szeretetnek és ez a szeretet megnyilatkozása lehetővé tette a Nőegylet szegényei és árvái fokozott gyámoltatását a mai nehéz idők közepette is. A szép sikerért köszönetét fejezte ki elnöktársainak, a tisztikarnak, a lelkes háziasszonyoknak, a jószívű adakozóknak s mindazoknak, akik a nyári ünnepély sikerét segítségükkel, támogatásukkal előbbre vitték. Külön köszönetet mondott Tóth Árpádné választmányi tagnak, aki a nyári ünnepélyen a Jótékonyról tartott nagy értékű előadást. Dr. Erdős Károly igazgató indítványára választmányi köszönetét fejezte ki Sass Béláné elnöknek a nyári ünnepély rendezésében kifejtett fáradhatatlan mun-

kájáért, amely igen nagy mértékben vitte előre a nyári ünnepély szép sikerét.

Sass Béláné elnök beszámolt ezután, hogy a Nőegylet a maga céljai munkálása mellett, más nemes célokat is támogatott az árviz károsultak javára tartott filmmatinéra, valamint az özvegy lelkésznek segítségére rendezett hangversenyre 50 P értékű jegyet adott el. Ezután Sass Béláné elnök beszámolt arról, hogy részt vett az árvaházi gyermekek évvégi vizsgáin, részt vett óvodavizsgákon, részt vett a tűzharcosok zászlószentelési ünnepélyén, az árvaházi gyermekekkel a Hősök vasárnapján, az Egyetem ünnepélyein, társadalmi és egyházi összejöveteleken.

Kiss Ernő gondnok részletesen ismertette az igen szép eredménnyel végződött nyári ünnepély elszámolását s felolvasta az adakozók neveit. Tudomásul vette a választmány Kiss Ernő gondnokai és dr. Kováts Jenő ügyészi jelentését.

Dr. Jeney Gáborné választmányi tag arról számolt be, hogy a Nőegyletnek 11 új tagot szerzett s azt a gondolatot vetette fel, hogy azokat az úri asszonyokat, akik még nem tagjai a Nőegyletnek keressék fel és keressék fel majd azokat is, akik a jövőben költöznek Debrecenbe s kérjék a Nőegyletbe való belépésre.

Dr. vitéz Nábráczky Béláné bejelentette, hogy a MANSZ elnöksége 6 P-t küldött az árvaházi gyermekeknek, akik a MANSZ sorsolásnál segítettek.

Csáky Jánosné választmányi tag Budapestre kültözvén elbúcsúzott a választmánytól. Erdemes, buzgó munkájáért Sass Béláné mondott köszönetet, életére és munkásságára Isten áldását kérve.

A mindvégig érdeklődéssel kísért választmányi ülés Sass Béláné elnök zárószavával ért véget.

Rendeletek a távbeszélő forgalomról

Budapest, június 21. (MTI) A közlekedési és kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely azokban a bel-földi viszonylatokban, amelyeknél az erős és gyenge forgalmú időben vállalt beszélgetések díja azonos a 16 és 19 óra közötti, valamint a gyenge forgalmú időben bérlet beszélgetés díját az azonos időtartamu közönséges magánbeszélgetés díjában állapítja meg. A kereskedelmi és közlekedési miniszter rendeletet adott ki, amely hatályon kívül helyezi azt a rendelkezést, amely szerint a bel-földi távolsági távbeszélő forgalomban a nyilvántartott előfizető két állomását is be lehet jelenteni. Ezáltal Hyen bejelentéssel a posta a külön megbízásokkal kapcsolatos beszélgetéseket az érvényben levő feltételek mellett fogadja el.

Az Árpád-terei református egyházrész tanácsulése

A csütörtöki istentisztelet végeztével a templomban tartotta meg az Árpádtéri ref. egyházrész tanácsa rendkívüli népes záró gyűlést, melyen dr. Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor és Ujvári József h. gondnok elnököltek. Az alkalmi ígéhirdetés után olvasta fel a lelkipásztor jelentését az egyházrész munkájáról. Gondoskodtak arról, hogy senki ne maradjon keresztelés és konfirmálás nélkül, egy családból 4-et kereszteltek és 18 évet is konfirmáltak, régi elmaradást pótolva. A Rakovszky utcai iskola tantervének: Kovácsné Bíró Teréz, Csató Mária, Nagy Lajos igazgató kiváló munkájáról szóla hangoztatta, hogy kívánatos volna, ha Debrecen sz. kir. város a Rakovszky utcai iskola erős épületére emeletet húzatna s 8 tanerős, 8 termes, 8 osztályos iskolává fejlesztenék ki. A konfirmálandók érdekében szülei értekezletet tartottak. Az Árpádtéri Nőegylet nagyerékű munkásságát fejtett ki Giday Endréné ügyvezető elnök, Soós Ferencné pénztárnok, Seress Józsefné szertárnok és mások fáradozásával. Az ifjúsági munka nagy lendületet vett. Ifjúsági hetet és két konferenciát tartottak és másfél száz fiút szerveztek be. A lányok két, a fiúk öt csoportban foglalkoztak munkájukkal, lelkészi irányítással, Szilágyi Julia, Tisza Izabella, Nagy Sándor teológus, Nagy Kálmán tanítóképzés vezetésével Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor itteni szolgálatának kezdete óta 54 bibliai szerda-estét tartottak, Giday Hajnal h. tanító kántori szolgálatával. Aszalós Imre pénztárnok, a nőegyleti, leánykört, ifjúsági pénztárnokok igyekezetével, a tanácsosok buzgó támogatásával az anyagi helyzet is túljutott a mélypontra. Dr. Erdel Mihály s. lelkész már egy fél éve buzgólkodik itteni munkakörében, hivatásának mint hitoktató is sok jelét adta. Elkészítették az egyházrész területének pontos térképét és rendszeres kimutatás készül a szegényekről. Ezeket a diakonissza-testvér látogatja és őket a templomban is ott szeretné látni a vezetőség. Harsányi Imre kérésére lelkipásztor az ifjúsági otthon létesítésének tervét ismertette. A tanácsulás ezt is helyesléssel vette tudomásul. Az elmúlt tanévben 80 gyermeket részesítettek 10-órás tejjelutalásban. Nagy Lajos körzeti igazgató egy gyermeknek cipőt ajánlott fel. Jeney Mihály ny. igazgató az egyházrész tanácsa közönségtől tolmácsolta a vezetőségnek. Az áhitattal berekesztett ülés lelkes hangulatban ért véget.

— Két fillér nem sok a magyar repülés ügyéért. Kérjen repülőbélyeget!

OLASZT is HACKEL módszerrel!
Most jelent meg TANULJUNK KÖNNYEN GYORSAN

OLASZUL!
Az olasz nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára. Irta dr. Király Rudolf áll. gimn. tanár, az olasz kir. követség nyelvtanfolyamainak tanára. Bevezetéssel ellátta GINO SAVIOTTI

a budapesti kir. olasz iskola olasz nyelvi és irodalmi tanára. Szótárral és a feladványok megfejlesztésével

ára fve P 6.— kve P 7.—
HACKEL SZERINT TANULJ NYELVEKET!

Kapható: a DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD kiadóhivatalában.
Ferenc József-út 56. Telefon: 21-90

Valóságos csatornahálózatot létesítettek a Nyilastelepen a víz elvezetésére

Százhusz kubikos és napszamos dolgozik a telepek megmentésén

Több ízben beszámoltunk arról a szomorú helyzetről, amelybe a nagy és szokatlan méretű esőzések következtében Debrecen város keleti része került. Lossonczy István főispán és dr. Kölesy Sándor polgármester intézkedésére Debrecen város műszaki ügyosztálya a lehető leggyorsabban sietett segíteni a veszélyben forgó területek lakosain. A Nyilastelepen vasárnap reggeltől péntek reggelig éjjel és nappal állandóan működött két szivattyú, a veszélyt így elhárították, azonban az egyik szivattyú, — mivel nem iszapos, sáros víz nyomására késztült, — elromlott. Hat napos munkával sikerült annyit elérni, hogy az Emerich-telepet, az Arnold és a Bocskai-utak környékét víztelenítették annyira, hogy most már nincsenek veszélyben a lakóházak. A Munkás, Dézsi András, Köleséri Sámuel, Malvin, Német, Tánicsics, Fancsovics, Halasi és Kaszás utcákon hatalmas levezető árkokat ástak. Itt nem sokáig hagyhatók nyitva a levezető csatornák, mert az utcák keskenyek, s máris megbénult a forgalom ezeken a helyeken. Másrészt a föld is laza és sok helyen beomlással fenyegetnek a csatornák. Sikerült azonban ezekkel elérni, hogy a felgyűlt hatalmas tömegű víz, — ha a nagy mennyiség következtében lassan is — de levezetődik. A Bozzai és Déval utcák környékén nincsen nagyobb akadályok a víz elvezetésére. A munkálatok itt is megindultak.

Legnehezebb a helyzet a Gerébi-telepen. A hőorrás árkában levő víz szintje ugyanis magasabb, mint a telep víze s ha csatornákat ásna-

nak, a hőorrás víze is a telepre zúdulna. Előbb tehát a hőorrás árkának mélyítésére van szükség.

Van olyan hely is, ahonnan egyáltalában nem lehet elvezetni a vizet. Így a Berta és a gróf Vécsey utcákról. A Wolafka telepen szintén létesített a műszaki ügyosztály vízlevezető árkokat. A teljes eredményt azonban csak akkor érik el, ha egy másfél kilométeres csatornát ásnak a Kondorosig.

A Pajzs és Kurue utcákon szintén hatalmas tömegű víz halmozódott fel. Ezekben a helyeken a Kincses tóhoz ástak árkokat, amelyek szépen levezetik a vizet.

Természetesen a hatalmas tömegű víz nem folyhat le órák alatt, mert az árkoknak nemcsak a látható vizet, hanem a földben összegyűlt talajvizet is le kell vezetni.

Idáig 100—120 kubikos és napszamos dolgozott ezeken a területeken Zádor Gyula műszaki tanácsos irányítása mellett, s gyors, eredményes munkával elhárították a nagyobb veszélyt.

A tavaszi árvíz és belvíz a házakat már kemény próbára tette. A gyenge és silányépítkezési házak már ekkor összeomlottak. Azok a házak, amelyek akkor kiállottak a „tűzkeresztet”, most nincsenek különösebben veszélyeztetve. Ezt bizonyítja az is, hogy kisebb rongálások voltak ugyan, de hivatalosan még csupán egy ház összeomlását jelezték a Szép utcáról.

Érdekes megemlíteni, hogy Debrecen város nyugati részében nincsen hasonló belvízveszély. Ott minden megerősítés nélkül magabizsítva a vizet a talaj.

Szepessy Gyurka kanászfestő újra kiállított Debrecenben

Merész, nagy álmódások, torz, fanyar humorú képek és egy csomó bizakodás

Két évvel ezelőtt a debreceni Iparos-tanoniskola egyik termében érdekes kiállítás volt. A kiállítást furesa rajzú plakát harangozta be: egy hatalmas disznó kanon egy kondás ült, karikás volt a vállán és hatalmas túlkötő fűjt. Most újra megjelentek ezek a plakátok Debrecenben: Szepessy Gyurka, a kondásból lett festő-rajzoló újra kiállítást rendezett, de ebben az évben az Újságíró Club egyik helyiségében.

— Miért pont éppen ezt a képet nyomatta a plakátra, — kérdeztem, — mikor fellátogattam hozzá a kiállítás megnyitása előtt pár nappal.

— Még abban az időben, mikor csakugyan a nép között éltem, betanítottunk egy hatalmas disznó kant, felültünk a hátára s azon „lovagoltunk” passzióból. Ez a kedves emlékem jutott eszembe, mikor a plakátra rajzon törtem a fejemet: „Szepessy Gyurka kandisznón a világ körül” — mert hát csakugyan világkörül utra készültem akkor... Megboldogult Rákosi Jenő, aki felfedezett és istápolta, ki akart vinni külföldre, hogy ott továbbképezzem magamat...

— Hát miért nem idehaza képezi tovább magát? Hiszen annyi sok kiváló mester van Magyarországon, aki szívesen is foglalkozna a tehetségével.

— Idehaza nem akarok tanulni tovább, — volt a válasz. — Neves művészek mondták, hogy csak elvesztem az egyéniséget, ha valamilyen irányzathoz szegődök. A külföldre is csak azért vágyom, hogy megismerhessem a magyar nép lelkét...

Merész, nagy álmódással mondta ezeket a szavakat. Mint, aki azt érzi,

hogyan odalentről jöve a sorsa erre predesztinálta.

Valahogy rányomta bélyegét egész gondolkodása a képekre. Ujabbban ceruza rajzokkal foglalkozik, meg szénrel dolgozik. A képek érdekes tónusúak. A szélein sötétek, a közepe felé világosodnak s feltűnő fehérségben izzik a közepük. Mintha egyszerűségének távlatában egy hatalmas fényesség robbant volna szét és az valami érdekes, valami esodálalt, valami megfoghatatlant akarna megvilágítani: egy egyszerű ember lelkét.

— A magyar népeletem töltöttem sok-sok évet, — határozta meg témakörét, — innen merítke tehát képeimhez tárgyat. Jártam Miskolcon, Kecskeméten, Szegeden. Szerettem volna magamba szívni ezeknek a városoknak a gyönyörű vidékét, szerettem volna megörökíteni, de nem volt olajom... Mert ezek abba kíváncsok voltak volna... Inkább a rajzra tértem át tehát. Figurális művekre... Azt tapasztaltam, hogy az emberek szeretik az egyszerű témákat. Így dolgoztam ki ezeket is, — mutatja két nagy olajfestményét, amelyen nagy és hatalmas darab föld és kevés olyan dolgot van, ami megzavarná a két óriási világ-tényező harmóniáját. Természetesen egyszerű fogásokkal vannak lerögzítve. 1927 óta gyűjtögetek egy budapesti kiállításra képeket. Nem megy. 200—300 pengőbe kerülne; annyi nekem nincs. Így hát a kisebb városokat járom egyelőre. Legközelebb a hajdú városokba megyek.

Aztán sorra mutogatja a képeit, műveit.

Elemi és középiskolai

tankönyvet

legmagasabb áron vásárol

Böhm István KOSSUTH-U. 2. (Városháza.)

Furesa, torz alakok, akik jellegzetes-ségükkel, túlzott kihangsúlyozásukkal csakugyan az életből léptek oda a papírra, merevedtek meg ott. Az egyszerű, magyar, paraszti élet humora jelenik meg egy-egy rajzlapon. Itókáspityókás, szegény országúti vándorok, feslett ruhában, borvirágos orral. No meg a cigányok, nem is beszélve a zsidókról. Jellegzetes, torz, karikatúra alakok. Helyes és jó megfigyelőképességre vallanak. Csak a kidolgozásnál van itt-ott zökkenő. Egyébként érdekes, eredeti

valamennyi s ha nem is csücskeljesítmények: figyelemreméltók, mert a magyar népi erők mellett tesznek tanúbizonyságot. Talán, ha tanult volna többet s az élet is jobban kedvezett volna Szepessy Gyurkának, most nem kellene egy egyszerű, kis helyiségben kiállítani. De talán így jobb volt: mert így megmaradt egyéniségének és förtelenül mesterkéletlenül adja vissza mindazt, amit egyszerű kanászi életében belelított a lelkébe a nagy természet örök zenéje, a föld illata, az ég alymessége, a fű lehellete... (!)

Szatir garázdálkodik ismét Debrecenben

Idáig öt szerencsétlen kislányt tett tönkre az aljaslelkű ember

Az utóbbi két héten öt feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre ismeretlen tettes ellen, aki fiatal, védtelen gyermekeket támad meg és ravasz fuffanggal csal lepre. A feljelentők állítása szerint a satír minden esetben ugyanazon módszerrel követi el aljas tettét. Különösen 12—13 éves kislányokra pályázik. Ezeket azzal az ürüggyel csalja magával, hogy megkéri egy levél elvitelére. Rendszerint úgy választja ki az útirányt, hogy vagy temetőn, vagy a Nagyerdőn kelljen átmenni. A kiszemelt szerencsétlen

áldozatokat elkíséri azzal, hogy megmutatja, melyik házba kell a levelet bevinni. Amint azonban a temetőbe, vagy az erdőbe érnek, a lelketlen satír erőszakoskodni kezd a kislánnyal.

Az aljas lelkű ember minden esetben 50 fillért ígért idáig a kislányoknak, akik leginkább a szegényebb osztályból kerülnek ki. A szerencsétlen áldozatok egyformán pontos leírást adtak a satírról, s ennek alapján a rendőrség nyomában van a lelketlen és aljas embernek.

Ujabb cukorjegyet lopnak a debreceni tolvajok

Nemrégiben számoltunk be arról, hogy ismeretlen tettes behatolt az egyik lakásba, s onnan ellopta a házigazda cukorjegyet. Ugyanekkor a cukorjegy mellett ott volt a károsult ékszere is, amihez azonban az édességre vágyó tolvaj nem nyúlt. Most újabb cukorjegylopásról tettek jelentést a debreceni rendőrségnek. Tokai Erzsébet Kuruc-utca 72. szám alatti lakos elpanaszolta, hogy valaki kilopta a zsebéből cukorjegyet. A tolvaj ugyanekkor otthagya a pénztárcáját.

A másik feljelentést Szilágyi Ró-

za, Zelemér-utca 5. szám alatti lakos tette, szintén ismeretlen tettes ellen. Az ő tolvaja azonban már igényesebb volt, mert a pénztárcával együtt nemcsak a cukorjegyet, hanem hét pengő 50 fillért is elvitt.

A feljelentések alapján a rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. A veszteség azért is érinti érzékenyebben a károsultakat, mert a rendelet szerint az elvesztett cukorjegyek helyett az illetékes hatóság nem adhat ki másikat.

Országos Iparos Ünnepség keretében avatja fel új zászlóját a debreceni iparos társadalom

A debreceni Ipartestület elnöksége ezekben a napokban nagy buzgalommal készíti elő annak a nagyszabású ünnepségnek a részleteit, amelyet szeptember első napjaiban akar megtartani Debrecenben. Most tölti be ugyanis fennállásának negyvenéves évfordulóját a debreceni Ipartestület s ennek megünneplésére díszközgyűlést tartanak, amelyen nemcsak Debrecen és Tiszántúl, hanem az ország valamennyi ipartestülete és ipari fóruma képviseltetni fogja magát. A díszközgyűlésen ezidő szerint maga Vargha József iparügyi miniszter is személyesen vesz részt s valószínűleg ő fogja kiosztani azokat a jutalmakat, amelyekkel az öreg érdemes iparosokat fogják kitüntetni.

A jubileum alkalmával avatja fel a debreceni Ipartestület új, gyönyörű fehérselyem lobogóját, amelyet az ipartestületi elnöki tanács határozata és megbízása alapján Kerékgyártó László fog elkészíteni, mint a korábban meghirdetett pályázat legkedvezőbb ajánlattevője. Ugyancsak remek lesz maga a zászlórúd és a zászlóhegy is, melynek kivitelezése már folyamatban van.

A jubiláris ünnep alkalmával bemutatja ki a debreceni Ipartestület negyven éves fennállásának értékes és részletes történetét, amelyet

kiváló tollú szakferfiak állítottak össze és locsajtottak sajtó alá. A nagyszabású országos jelentőségű ünnepség iránt már most igen nagy érdeklődés mutatkozik.

SAHARA

öltöny

(mellény nélküli)

Evekóta bevált minőség
A legújabb divat
színekben

P 42⁷⁵

Grünfeld

úriszabóság
Kistemplom mellett

A POLGÁRI ISKOLA bármely osztályának vizsgájára előkészíti Önt

a Tanker. Főigazgatóság ellenőrzése mellett működő

polgári iskolai előkészítő magántanfolyam

Tanítási díj 68 P.

Tankönyvet díjtalanul aduk.

Jelentkezés, részletes felvilágosítás Hatvan-u. 11. sz. alatti d.u. 2-6-ig

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Megváltó” Major örökösök, Piac-utca 18. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-u. 72. — „Bocskay” Lassányi József, Cegléd-utca 22. — „Csokonay” Dr. Batáry István, Mester-utca 43. — „Árpád fejedelem” Mikes Béla, Csapókert, Jánossy-utca 44.

Időjárás

Mérsékelt meleg, jórészt borult, zivatarra hajló időjárás hazánkban folytatódott.

JÓSLÁS: Mérsékelt szél, változó felhőzet, több helyen, kivált a délutáni órákban még záporosó, zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

Emlékezzünk

1915. JUNIUS 22.

A vállalkozókedv és személyes ügyesség szép példáját adta ezen a napon Szabó Mihály, volt váci 6. honvéd huszárezredbeli tizedes, aki a bukovinai Dabronoucnál lefolyt harcok alatt önként jelentkezett az ezredével szembenálló oroszok helyzetének és különösen az egyik sokat kellemetlenkedő orosz üteg tüzelőállásának a felderítésére. Szabó tizedes éjjel hasoncsúszva átlópdzott az oroszok védelmi vonalán, majd virradatkor a szóbanforgó üteg helyét is egész pontosan megállapította. Visszatérőben nem sikerült az oroszok éberségét kijátszania, mert visszaküzdés közben észrevették, de Szabó tizedes vitte a keresztilvágta magát. Jó szerencséje sem hagyta el, úgyhogy sértetlenül bevonult. Pontos jelentése alapján tüzersegünk azonnal munkához látott és a régóta kellemetlenkedő üteget hamarosan el is hallgattatta. Mivel ezt Szabó tizedes pompás egyéni teljesítményének köszönhetjük, jutalmul a nagy ezüst vilázelegi éremmel tüntették ki.

— Az árvízkarosultak javára az utóbbi napokban a következők fizettek be kisebb-nagyobb összegeket a debreceni főispáni hivatalba: Reich Béla 5, Bálint Sándor a több munkást tartó asztalosmester gyűjtéseken 12.73, a hajdúböszörményi húspárosok táncmulatságának jóvédelmé képen, 84, Fischer Jenő 9, Kertész László 0.80, a köntösgáti állami elemi iskola tanítói kara 26.64, a józsaí r. kat. elemi iskola növendékei 6.08, a gyermekklinika orvosi kara 43, Debrecen és Vidéke Ipartestülete gyűjtése 1463.40, Muraközi Miklós és Török Imre (Hajdúnánás) 6.93 pengő.

— Dr. Ratkóczy János az Egri Kereskedelmi Rt. igazgatója lett. Az elmúlt napokban tartotta rendkívüli közgyűlését az Egri Kereskedelmi Részvénytársaság, amelyen a nyugalmomba vonuló Polatsik Jenő vezérigazgató bejelentette, hogy dr. Ratkóczy Jánost, a Debreceni Kereskedő Társulat volt főtákarát az egri intézet igazgatójává választotta meg. Az új igazgató elismert gazdasági szaktekintély és sokoldalú gazdasági ismeretét és tehetségét előnyösen gyümölcsoztette debreceni szolgálati helyén is, s most ennek kifejtésére új széles teret nyert, mint az Egri Kereskedelmi Részvénytársaság új igazgatója. Kíváló gyakorlati érzéke és aktivitása nyereséget jelent az egri intézménynek.

— Nyári gyorsíró-gépirótanfolyamra Naményi Z. Gyorsíróiskolába beiratkozhat. Rákóczi-u. 17.

— KIE kirándulás a Nagyerdőre. Jó idő esetén a KIE vasárnap egésznapos társas kirándulást rendez a Nagyerdőre. Gyülekezés reggel 9 órakor a Köztemető előtti villamos végállomásnál. Délelőtt erdei istentisztelet, játék, szórakozás. Délután szalonasütés. Elelmezéséről mindenki maga gondoskodik. Semmiféle részvételi díj nincs. A KIE tagjait, barátait és az általuk hívott vendégeket szívesen látja a Vezetőség.

Julius 2-án tárgyalja a kuria Stoffkó Nándor bűnügyét

A miskolci törvényszék Balcer-tanácsa 1939 őszén hírdetett ítéletet a többrendbeli gyilkossággal vádolt Stoffkó Nándor kassai vendéglős, volt cseh légionista főhadnagy bűnügyében. Stoffkó Nándort már az első fokon kötéltálati halálra ítélték. A bűnügy fellebbezés folytán a debreceni királyi ítélőtábla elé került, amely helyt adott a bizonyításkiegészítési kérelemnek. A lefolytatott eljárás utáni fő tárgyaláson a tábla megerősítette a kiszabott halálbüntetést. Semmiségi panasz bejelentése után Stoffkó Nándor bűnügyével a királyi Kuria is foglalkozik.

Mint értesülünk, a nagyszabású bűnügyben, amely országsszerte fel-tűnést keltett, július 2-án délelőtt tart fő tárgyalást a Kuria. A kuriai fő tárgyalásra már nem valószínű, hogy Stoffkó Nándort meghidézék. Kihallgatására csak abban az esetben kerül sor, ha a Kuria szükségét látja annak, hogy bizonyos kérdésekben Stoffkó Nándor személyesen adjon felvilágosítást.

A kuriai ítélet kihirdetése után a büntető tanács átalakul kegyelmi tanácsa s ha a halálos ítélet megmarad, akkor az átalakulás után döntenek arról, hogy ajánlják-e kegyelemre az elítéltet, vagy sem.

— AZ IDÓSULT HÓRGHURUT, AZ ASZTMA ÉS A TUDÓTAGULÁS KEZELÉSÉBEN a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata gyakran fontos segédeszköz, mert a gyomorbeli-ésatorna tartalmát biztosan feloldja és kíméletesen levezeti s az emésztőszervek további működését igen hatásosan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Meghívó. Egyesült Ker. Nemzeti Liga június 22-én, délután 6 órakor tartja közgyűlését a Déri Múzeum előadótermében dr. Haendel Vilmos elnöklété alatt. Tárgysorozat: 1. Jelige. 2. Elnöki megnyitó és az egyesület működése. 3. Zárszámadás, költségvetés. 4. Ügyvezető elnök és főpénztáros választás. 5. Julier Ferenc ny. áll. ezredes (Budapest) előadása: „A jelen háború hadászati kérdései”. 6. Himnusz.

— Az éjszaka kirabolták Polgár Tibor lakását. Polgár Tibor, a rádióból ismert karnagy jelenleg vidéken tartózkodik. Takarítónője ma reggel megdöbbenve látta, hogy a Ferenc József-rakpart 18. számú házban levő lakása fel van törve. A betörők 10.000 pengő értékben ékszereket és készpénzt raboltak.

— Nyolc hónapi fogházat kapott két kerékpárolásért. A debreceni törvényszék dr. Viskokay tanácsa pénteken délelőtt tárgyalta Noszek János fiatal alkalmi munkás nap-szamos bűnügyét, aki két kerékpárt lopott el még az év elején. A lopott kerékpárokhoz hamis igazolványt is csinált s ezzel elkövette az okirathamisítás büntetését is. A törvényszék lopás és okirathamisítás miatt 8 hónapi fogházra ítélte Noszek Jánost.

— A Községi Elemliszterüzem próbavágásokkal állapítja meg a zsirhaszonkulcsot. A földmívelésügyi minisztérium az Árkormánybiztossággal egyetértve a zsirkitermelés haszonkulcsának megállapítása végett elrendelte próbavágások tartását. A próbavágásokat ecélből összeállított bizottság ellenőrzi. A bizottságban helyet kapnak a MASz, a Külkereskedelmi Hivatal, a Főváros, az Árkormánybiztosság és a Hentesipartestület kiküldöttei. A próbavágásokat hivatalos megbízás folytán a Községi Elemliszterüzem végzi el. A próbavágások elrendelésének előzménye az, hogy a hentesiparosok az illetékes hatóságokhoz beadvánnyal fordultak, amelyben a zsirhaszonkulcsának fölemelését kérték azzal az indoklással, hogy a jelenleg érvényben lévő haszonkulcs mellett rentábilis termelés nem képzelhető el.

— A MANSz. tárgysorsjáték szervezését nyerteseit felkéri a MANSz. vezetősége, hogy a tárgysorsjáték nyereménytárgyait saját érdekükben mielőbb vegyék át a MANSz. központi hivatalában, Piac-utca 36. szám alatt.

— Huszonnégy kiló szalonnát loptak egy hentestől. Pénteken délelőtt Tóth Gyula Árpád-tér 14. sz. alatt lakó hentesmester bejelentette a rendőrségen, hogy csütörtökön éjszaka ismeretlen tettes a raktárából 24 kilogram szalonnát ellopott. A tettes kézrekerítésére megindították a nyomozást.

— A „Drótkéfe” e heti címképe előtt mindenki megáll, mert a legjobban fejezi ki a versaillesi nagy elégtételt a hűz nehéz esztendő után. Az eleven és gazdag számból nem maradt ki semmi, ami a humorista tolla hegyére kíváncsított. A tréfás rajzok ötlet dolgában versenyeznek a szöveggel. Az ország egységes közéleti tréfás hetilapja 16 fillért minden újságárusnál kapható. Kiadóhivatal: Budapest, IV., Veress Pálné-utca 35. szám.

— Szombati üzemszünetet vezetnek be a vezető iparágak. A hazai fonódák legutóbb elhatározták, hogy a nyersanyagokkal való takarékoskodás érdekében júniusban minden szombaton teljes üzemszünet tartanak s ezenkívül június utolsó heteiben munkásaiknak fizetéses szabadságokat adnak. Ezt az elhatározást a szövődék is magukévá tették. A helyes nyersanyagbeosztás érdekében — mint jól informált helyről értesülünk — négy vezető iparágban hasonló eljárásra készülnek.

— A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület közgyűlése. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület július elején, illetve határozatképtelenség esetén július 8-án, hétfőn este fél 7 órakor a református gimnázium természetrajzi előadó termében évi rendes, de egyúttal tisztújító közgyűlést tartja. Ez alkalommal dr. Nagy Jenő ügyvezető elnök az állatmúzeum anyagából a téli madárvilágot fogja bemutatni előadás keretében. Azt a madárvilágot, amely az elmúlt szigorú és hosszú télen annyit szenvedett. A közgyűlést rövid választmányi ülés fogja megelőzni. Ugy a tagokat, mint az érdeklődőket ezúton is meghívja az elnökség.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Szabó Gábor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csutoros Sándor. Kosuth utcai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Balogh Ferenc. Károli G.-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 4 órakor Peleskey Károly. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 3 órakor Kiss István. Homokkerti templomban 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László. Nyilas-telpei templomban 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. Nyulási áll. iskolában 10 órakor dr. Farkas Pál. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Pál Antal. „Reménység Házá”-ban délután 3 órakor Benkő Károly. Wolaffka-telepen délután 3 órakor Szilágyi László. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő. Horthyzsokóházban délelőtt 9 órakor Siposs Imre. Egyeken délután fél 3 órakor Nagy Károly — **Tanyai istentiszteletek:** Pallag délelőtt 9 órakor Kiss István. Szikgát délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Nagycseri iskola délelőtt 9 órakor Bíró Béla. Haláp délelőtt 9 órakor László L. Elek. Allóhegy délelőtt 11 órakor László L. Elek. Pipóhegy délután 2 órakor László L. Elek.

A római katolikus templomban:

Rendes szentmisere 6, 7, 8, fél 9, 9 órakor. Feltizkor nagymisét tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet szintén ő mondja. Déliben 11, háromnegyed 12, egynegyed 1 órakor szentmise. Délután litánia. A kertségi kápolnában következnek mondanak szentmisét: Csapókertben Krummergruber Emil, Szoboszlói úton Sücs Ferenc, Nyilastelepen Kiss László. — Augusztá-sanatóriumban dr. Köpf Károly, Pallagon dr. Batty Miklós, Hajdúsámsonban Novák Gyula, Józsa dr. Szabó János. Fogházban Horváth István, Zita árvaházban Hesz Ödön, Klinikai kápolnában Béres Endre és Akos István.

A görög katolikus templomban:

Reggel 8 órakor reggeli istentisztelet, fél 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamisse, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor vespernye és szentgimnázium. — Folyó hó 24-én, hétfőn Keresztelő Szent János születése ünnepén vasárnapi misere.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órakor lesz istentisztelet, Prédikál Pass László tb. esperes lelkész. A vaárnap esti istentiszteletek szeptemberig szünetelnek. **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 imaáhitat, fél 10—fél 11-gy prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos est. Szerdán este fél 8—fél 9-ig biblióra. — Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— Megvizsgáltatják elmeállapotát Simon Jakabné debreceni asszony-nak, mert pénteken délelőtt tartott törvényszéki tárgyaláson azzal védekezett, hogy a Csokonai szobornál egy ismeretlen ember neki ajándékozta az utcai padot. Lopás vétsége miatt pénteken került a törvényszék elé, ahol zavaros válasza után elrendelték elmeállapotának megvizsgálását.

Hegedűsné Kötcsy Valéria születésnapjára ünnepség a MANSz-otthonban

A betegek, intézetek, intézmények, üzemek, tanfolyamok táborozások cukorellátásának szabályozása

A m. kir. földművelésügyi miniszter 153.800/1940. F. M. sz. alatt a cukor fogyasztásának szabályozásáról szóló 153.800/1940. F. M. sz. rendelet kiegészítése és módosítása tárgyában a következőket rendelte:

A rászoruló betegek heti fejadagját az orvosi bizonyítvány alapján legfeljebb 24 dgr-ra lehet kiegészíteni. Arra vonatkozólag, hogy a fejadag kiegészítéséhez szükséges orvosi bizonyítvány kiállításának milyen betegségek esetében lehet helye, a belügyminiszter 515/1940. B. M. sz. rendelete irányadó, mely szerint betegség okából csak abban az esetben lehet a cukorfejadag felemelésének szükségességét igazoló orvosi bizonyítványt kiadni, ha az orvos a vizsgált személynél vesebaj, szívbaj, májbetegséget, vércukorszint-emelkedést, gümőkóros vagy hevenyfertőző megbetegedést, a vérkeringési szervek súlyosabb megbetegedését állapítja meg, továbbá, ha a vizsgált személy (65) hatvanötödik életévét meghaladta és emellett agykori gyengeséget szenved, vagy ha senyvedő kachexiás állapotban van és végül, ha nagyobb műtétet ment át, ez utóbbi esetben legfeljebb a műtétutáni három heti időtartamra.

A bizonyítványban az orvosnak fel kell tüntetni a fejadag kiegészítésének indokolt időtartamát, a feltétlenül szükséges cukor heti mennyiségét és azt, hogy a cukor egyéb táplálékokkal nem pótolható.

A hatósági orvosnak (városi vagy tisztviselő) fentiek alapján kiállított bizonyítványa illeték és díjmentes, a magánorvos bizonyítványa illeték mentes.

A jelen rendelet hatályba lépése vagyis 1940. június 20-ika előtt kladott orvosi bizonyítvány alapján a jelen rendelet hatályba lépése után, cukorjegy kiszolgáltatást igényelni nem lehet.

A 153.800/1940. F. M. sz. rendeletnek a beteg fejadagjának kiegészítésére vonatkozó 7. § a (6-7.) bekezdése hatályát veszti.

A kettős ellátás megszüntetése céljából az ápolásra felvett beteg cukorjegyét átadni a kórház, a klinika és egyéb gyógyintézet a cukorjegyét a betegétől átvenni köteles. Az intézet a beteg elbocsátásakor, illetőleg minden naptári hónap utolsó napján az átvett cukorjegyéből annyi heti jegyet, illetve szelvényt tart vissza, ahányszor hét napot a beteg az intézetben eltöltött. Hét napnál rövidebb ápolás esetében hetijegy nem tartható vissza.

Azokról a betegekről, akik cukorjegyüket bármely ok miatt az intézetnek be nem szolgáltatták, ha legalább 7 napig álltak ápolás alatt, a hónap végén a betegek nevét és lakcímét (utca, házszám) feltüntetve kimutatást kell készíteni. A kimutatást az intézet tartozik megküldeni a beteg lakhelye szerint illetékes községi előjáróságnak (polgármesternek) Debrecenben a Közelelmezési Ügyosztálynak, annak feljegyzése mellett, hogy a

beteg hány hetet töltött az intézetben.

Az intézet kimutatása alapján az illetékes hatóság illetve a Közelelmezési Ügyosztály, — a kórházi ápolásban részesült személy állandó cukorjegyéből ugyanannyi hetiszelvényt vág ki, mint ahány heti ápolási időtartamot az intézet kimutatott.

A 153.800/1940. F. M. sz. rendelet 10. §-ban felsorolt intézetek, intézmények, üzemek, valamint a tanfolyamokon összefüggő gyakorlatokon, táborozásokon résztvevő leventék a levente parancsnokok, cserkészek és cserkészintézetek cukorellátását a rendelet alapján működő miniszterközi bizottság által megállapított kereten belül az illetékes miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg szabályozza. Az 1940. évi június 20. napjától a 153.800/1940. F. M. sz. rendelet 10. §-ának (2.) bekezdésében felsorolt intézetek, intézmények és üzemek, valamint tanfolyamok összefüggő gyakorlatok és táborozások részére szállítási igazolványt csak az illetékes miniszter által megállapított szabályok szerint szabad kiállítani.

Az internátusok, gyermeküdülőtelepek és diákotthonok külön cukorellátmányt nem kapnak, hanem lakóik részére a 153.800/1940. F. M. sz. rendelet rendelkezéseinek megfelelően vezetői cukorjegyét igényelhetnek.

A letartóztató intézetekben elhelyezettek és a javító nevelőintézeti növendékek részére az intézet vezetője személyenként és hetenként legfeljebb 7 dkg-nak megfelelő mennyiségű cukorkiszolgáltatására a Közelelmezési Ügyosztálytól kérhet engedélyt.

A rendelet hatálybalépéséig, vagyis 1940. június 20-ig a 153.800/1940. F. M. sz. rendelet 10. §-a (2.) bekezdésében felsorolt intézetek, intézmények és üzemek cukorral való ellátása az idézett rendelet 10. §-ának (3.) bekezdése alapján történik.

A rendelet hatálybalépésekor a 153.800/1940. F. M. sz. rendelet 10. §-nak (3.) bekezdése hatályát veszti.

A katonai szolgálatra behívott személyek cukorjegyüket a Közelelmezési Ügyosztály illetékes körzeti irodájában visszaszolgáltatni tartoznak.

Amennyiben a katonai szolgálatra bevonult egyén a katonai közétkezésben nem vesz részt és ugyanazon község (város) területén teljesít szolgálatot, ahol polgári lakóhelye van, cukorjegyét nem tartozik visszaszolgáltatni. Ha más község (város) területén teljesít szolgálatot, cukorjegyét visszaszolgáltatni köteles, de jogosult élelmezési kijelentőt kérni és annak alapján szolgálati helyén cukorjegyét igényelni.

A rendeletbe ütköző kihágások a 2520/1940. M. E. sz. rendeletben meghatározott büntetésű büntetendők. Egyebekben részletes tájékoztatást a Budapesti Közlöny június 13-iki számában megjelent rendeletek tartalmazzák.

Polgármester

Augusztus 15-ig be kell váltani a rézgálic utalványokat

A városi növényvédelmi iroda felhívja az érdekelt birtokosok figyelmét arra, hogy a rézgálic vásárlására jogosító utalványok csak augusztus hó 15. napjáig érvényesek. Az említett időpont után az utalványok már nem válthatók be és a kereskedések készletei zároltatnak. Mindenképpen kívánatos tehát, hogy a kibocsátott utalványokat a községek beváltása aunal is inkább, mert az őszi permeterzési időnyben is a most kiutalt rézgálic mennyiségből kell a szükségleteket fedezniük.

Azok az igénylők, akik rézgálic utalványukat még nem vették át, június 30-ig vehetik át a városi növényvédelmi irodában, (Kossuth u. 2.) A június 30-ig át nem vett utalványokra vonatkozó igény elvész.

MOZI

ISTEN HOZZÁD, SZERELEM. (Szép amerikai film a Hungáriában.) Az „Isten hozzád, szerelem” című amerikai film témája társadalmi vonatkozású. Két érdekes ember regénye. Ebből a regényből nem hiányzik a tiszta romantika, a poézis és az izgalmaság. A rendezés kitűnő, a szereplők brilliروزnak. A szép Barbara Stanwyck alakítása tökéletes illuziót kelt. A férfi-főszerepet Herbert Marshall játssza, aki ezuttal is emberi és igaz. Ez a nagyszerű filmszínész méltán oly népszerű Európában is. Cesra Romero, Johnie Russel elsőrendű. A töb-

biek is „élnek” a vásznon. A Hungária pénteken mutatta be a filmet, amely Debrecenben is nagy sikert aratott. A kísérő műsor a szokottnál is érdekesebb és változatosabb. Különösen ki kell emelnünk a legfrissebb világhíradót, mely a világpolitika legújabb eseményeiről számol be.

SPORT

AZ UJPEST ÉS FERENCVÁROS CSAPATA A KKK REVANS-MÉRKŐZÉSEKRE

Az Ujpest csütörtökön, a Ferencváros pénteken reggel hazaérkezett Jugoszláviából és délután mind a két csapat könnyű tréninget tartott. A csapatösszeállítások már körülbelül készek. Az Ujpest a szombati Gradjanski elleni mérkőzésre feltétlenül csatorba állítja azt a három játékosát, aki nem vehetett részt a zágrábi küzdelemben. Adámot, Kállait és Feketét. Az Ujpest bízik, hogy jó játékkal épp úgy be tudja hozni a Gradjanski négygólos előnyét. A Ferencvárosban biztosan játszik vasárnap a sarajevói Slavia ellen dr. Sárosi György. Felgyógyult darázscsípéséből Jakab is.

SPORTHIRMONDÓ

A DVSC-ben már játszik vasárnap a sérüléséből felgyógyult Gere is. A csapat Keskeny — Antal II., Erdei — Ignácz, Gere, Papp — Drab, Szabó, Sidlik, Bibari I. Nagy összeállításban játszik az SSE ellen Salgótarjában.

A NyKISE kérte a DVSC II-MTK mérkőzés elhalasztását, mivel megfellebbezte az UKMSC mérkőzés ügyében hozott határozatot és ha ennek a fellebbe-

zésnek helyt adnak a mérkőzést — amitől ma már az UKMSE sem idegenkedik, — lejátszása és a MyKISE megszerezne a két pontot ebben nem az MTK lenne a Felvidéki csoport győztese, hanem a NyKISE. Így a DVSC II. ellenfele a NyKISE lenne. Az ügyben a miniszteri biztós dönt. Döntése valószínűen elutasító lesz.

Az MTK és a NyKISE fuziúra készül. A mátészalkai csapat az MVTE-vel, a NyKISE pedig az NyVSC-vel akar fuzionálni.

Közgazdaság

ISMÉT MEGELÉNKÜLT A KERESLET A KUKORICAPIACON

Kétnapos üzletlenség után a kukorica piacon ma ismét megelénkült a kereslet és különösen azonnal szállítható tengerit kerestek. A kínálat hiánya folytán a tiszai származású tengeri 20 fillérrel, a más származású 10—15 fillérrel drágult.

Búza: tiszavidéki és egyéb 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05. 80 kg-os 21.25.

Rozs: pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05.

Zab: középminőségű 20.90—21.15.

Tengeri: tiszántúli állomásról 25.40—25.50, egyéb állomásról 24.70—24.80.

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. — Magoss György-tér 21. kapu alatt balra. 1620

Beöltendő állás férfiaknak

Gépezés és fűtők felvételnék. — Ehrenreich, Arany János utca 37. 1622

Bútorozott szoba

Különbejárattal bútorozott szoba kiadó. Piac u. 77. I. sz. 1627

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Négyszobás, hallos, komfortos földszinti lakás augusztusra kiadó. Rákóczi 4. 1623

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Egy szoba, előszoba, konyha, vagy két szoba konyhás lakást keresek. Biztos fizető jellegre a kiadóhivataltba kérem beadni. Ny

4-5 szobás világos, száraz, egészséges lakást, — vagy magános házat bérbé veszek. Csendőrlak-tanyá közelében, vasut mentén, Szent Anna u., Rákóczi u., esetleg villa negyedben. Cím a kiadóban. 1603

Ajánlat

Horgonyi fodrász, Szoboszlói-u. 4. Uj telefonszáma: 10-75. Uj! 1436

FERFI felöltő- és öltönyszövetek, minden hozzávaló, férfi divatport és galléros ingek olcsó árban.

Petrikné! Szent Anna-u. 5. sz.

O burgonya

sértésnek való, bármilyen mennyiségben kapható Rákóczi u. 3. 1605

Vasalószén

olcsó áron kapható Kovács Mihály fatelepen. Szent Anna utca 36. 1624

Margit szálloda

a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit fürdő mellett) Kényelmes szobák, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz. Fürdőzőknek, sportolóknak — kedvezmény, villamos megállóhely. Telefon sz. 10-24. 667

Autókarosszériák

javítása, dukózása, chromozás a Debreceni Vas-és Rézbútorgyárban 1126

Rákóczi-u. 26. sz. ház van rajta egy üzlethelyiség és ötrendbeli lakás. 291.34 □-öl. Cím a Debreceni Ujság kiadóhivataltában 1040*

Elelmiszter, ital

Bor vámospécsi, jó minőségben eladó. Csokonai utca 13. 1625

Üzlet, műhely

Telep tágas, fedett raktárral, nagy udvarral, irodának, vagy lakásnak alkalmas helyiséggel vasút szomszédságában azonnalra kiadó. Értekezni Hatvan utca 53. Telefon 15 12. 1304

Üzlethelyiség

forgalmas helyen azonnalra kiadó. Értekezni: Hatvan-u. 53. Telefon: 15-12. 1305

Üzlethelyiség

Piac utca legjobb helyén augusztus 1-re bérbeadó. Értekezni dr. Rényi ügyvédnél, Miklós u. 4. 1626

Italmérésnek

alkalmas üzlethelyiséget melékkelhelyiséggel együtt forgalmas helyen július 15-re bérbé keresek. Cím a kiadóban. 1626

Orlemények: finom búzakorpa 14.90 —15.10, 8-as takarmányliszt 1705—17.80 helyét Budapesti zsákostul

A ferencvárosi sertésvásár összefelhajtása 993 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 209 darab. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 139.5, szedett sertés I. 134, exportzsír márkázott 190 fillér kilogrammonként.

A HIVATALOS VALUTA- ES DEVIZA-ÁRFOLYAMOK:

Pénznemek: Angol font 12.55—12.75 belga —, dán —, dinár 7.60—7.90, USA dolár 344.10—350.10, francia fr. 7.15—7.30, hollandás fr. —, kanadai dollár 301—306, Cseh-Morva protektorátus 11.45—11.80 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével), Szlovákia 11.55—11.90 (20 K-nál nagyobb címletek kivételével), leu 3.20—3.40, leva 3.30—3.60, lira 17.40—17.90, német márka —, norvég kor. —, svájci fr. 76.90—77.90, svéd kor. 81.70—82.70.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

1.5 tonnás

Ford, 2 és 4 üléses DKW, Meray, Puch és DKW motorkerékpár alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi-u. 24.

Bútor

Hálószobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőségű előnyös árak. Részletre is Hunyadi-utca 2. sz. alatt 1439

Egy

ruhaszekrény eladó Hortobágy utca 9. sz. Nv

Szőlő, gyümölcsös

Eladó

biztos megélhetést nyújtó 4 hold szőlő és gyümölcsös, 2 szoba, konyha lakással, Debrecen közelében. Esetleg debreceni házzal vagy telkkel cserélek. Ferenc József út 38., műterem. 1225

Ingatlan

Központi

Egyetemmel szemben, — ideális helyen villatelek eladó. Értekezni Piac u. 77. Dr. Széll, I. em. 1537

Eladó ház

Eladó több lakásos ház. Cím a kiadóhivataltban. 1538

ELADÓ

Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes, eszaládi ház. 744

Eladó föld

Több

300 □-öles gyümölcsös parcellák eladók. Sesztina-utca 4. Kisállomás mellett. 1489

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv-és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: Csomogyi Gábor.